

CVIČEBNÍ LISTY.

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 6.

ROČNÍK V.

Úlohy z praktického výcviku.

Kapitán Karel Vaněk:

Umístění kulometné roty v obraně na široké frontě.

Mapy: 1:75.000 Bardijov—Muszyna.
1:75.000 Průsmyk Dukelský.
1:75.000 Giraltovice.
1:200.000 Košice.
1:200.000 Užhorod.

Námět.

Všeobecná situace: Vlastní vojska, utrpěvše neúspěch v prostoru: Průsmyk Lupkovský—Dukla, byly nuceny ustoupiti do prostoru: Sabinov—Pečovská Nová Ves—Brezovica nad Torsou—Orlov—Muszyna, kde se přeskupují.

2. horská brigáda, zesílená 14. pěším plukem, 10. hraničářským praporem a II./45. pěším praporem (tyto oddíly byly až dosud ušetřeny ztrát a nejsou vyčerpány) — od 16. března 16. hod. zařízena jako krycí jednotka čelem k východu a severovýchodu v prostoru Giraltovice—Bardijov—Zborov—Regetów—Wyžny.

Nepřítel, přicházející od severovýchodu a východu, dosáhl dne 16. března v 15 hod. 30 min. svými předsunutými prvky čáry: Vyš. Sitnice (Felsőviranyos)—Stropkov—Vyš. Svidník—Oženna. Podle leteckých zpráv stahuje nepřítel na tuto linii po silnicích od Medzilaborce a Tylavy a na Ožennou mnoho pěchoty a dělostřelectva, takže jest pravděpodobný brzký útok.

Do prostoru Giraltovců dorazí ve 24 hodinách 3. jezdecká brigáda s dělostřelectvem, která jest již na urychleném pochodu z jihozápadu, takže na pravém křídle 2. horské brigády, kde jest dosti snadný přístup do údolí Torsy, nehrozí přímého nebezpečí.

Úkolem zesílené brigády je zařídit se k obraně, zastaviti co nejdéle jakýkoli další postup nepřítel na západ a umožniti tak přeskupení vlastních vojsk v údolí Torsy a Popradu.

Sestava brigády:

4. horský pluk v úseku, ohraničeném na severu myšlenou čarou, jdoucí od koty 414 (Olšíni — koty 630 (Pavlovica) — koty 620 Pteria) — Δ 1010 (Busov) Tyličské sedlo atd.,

na jihu kóta 252 (jv. Bardijovské Nové Vsi) — kóta 425 — jižní okraj Bardijova — kóta 510 — kóta 552 — Gringlova 591 — asi 1000 kroků na jih od koty 604 (Barvínek) — již. okraj Kružljó — kóta 707 (Krivá Hora) — severní okraj Lukova — kóta 1007 Murjanek;

14. pěší pluk, zesílený II./45. polním praporem, na jih od 4. horského pluku;

3. horský pluk na sever;

10. hraničárský prapor, který dal jednu četou těžkých kulometů na rozkaz brigádního velitele 10. horskému praporu, v záloze v prostoru rozcestí silnic asi 2 km jihovýchodně Gabultova.

Dělostřelectvo je rozděleno takto (uvedeno jen pro orientaci):

4. horský pluk: II./202. dělostřelecký oddíl,

3. horský pluk: I./202. dělostřelecký oddíl,

14. pěší pluk: III./202. dělostřelecký oddíl.

Každý pluk pěchoty má 1 prapor v krycí posici s úlohou, klásti odpor až do rozkazu velitele brigády k ústupu. Ostatní dva prapory pluků a II./45. polní prapor obsadí hlavní posici.

Tato probíhá v úseku, o nějž nám jde, hrubě: kóta 461 — Kříž jihozápadně kostela Dluholuka — kóta 356 — Dubina 388 — kóta 445 — atd.

Více vojsk boje schopných není již k dispozici. Zesílená brigáda musí s těmito silami hájiti celé fronty, která jí byla přidělena.

Výťah z obranného plánu 4. horského pluku:

Situace a úloha pluku: viz shora.

Rozdělení úloh: Na krytu: 12. horský prapor a 1 baterie dělostřelectva. — Hlavní posice: Na severu 11. horský prapor s jednou baterií, na jihu 10. horský prapor, zesílený četou těžkých kulometů 10. hraničárského praporu a družstvem těžkých kulometů 14. pěšího pluku, s baterií dělostřelectva.

Hranice pásma mezi 10. a 11. horským praporem:

Severní okraj Dluholuka — kóta 525 (Ostrá Horka) — 650 Rozhledna — severní okraj Zlaté — Subenica — 607 (Ostrý Hrb) — severní okraj Hrabské — kóta 796 (Barvinek).

Velitel brigády přikládá největší důležitost úseku 4. horského pluku, najmě 10. horského praporu. Proto nařídil, aby, kromě již shora uvedeného zesílení 10. horského praporu šesti těžkými kulomety, ještě 12. horský prapor, až bude ustupovati za pásmo hlavního odporu (na rozkaz), ponechal u 10. horského praporu jednu četou těžkých kulometů.

12. horský prapor ustoupí do všeobecné čáry: $\triangle$ 902 (Magura) — Mnichov s. — kóta 510.

Organisace kulometné rot: tři čety po dvou družstvech, po dvou kulometech (na soumarech).

Jest vypracovati:

Umístění zesílené 4./10. horské kulometné roty v hlavní posici.

Řešení.

I. Úvaha velitele kulometné roty.

K dispozici jest 5 a půl čety těžkých kulometů, celkem 11 družstev (po dvou kulometech).

I. četa }
II. četa } 4./10. kulom. roty
III. četa }

I. četa 4./10. hran. kulom. roty

I. četa 4./12. hor. kulom. roty

jedno družstvo 14. p. pluku.

(Poznámka: V dalším a na skizzách jsou pro zjednodušení textu družstva číslována.)

Se zřením k slabým silám, jsoucím k dispozici, připadl 10. horskému praporu nesnadný úkol, hájiti úseku asi 5 km širokého a zabrániti co nejdéle dalšímu postupu nepřitele směrem na západ.

Se zřením na šířku i důležitost úseku je prapor (resp. bude po ústupu 12. horského praporu) zesílen o deset těžkých kulometů. I to však je pro danou širokou a důležitou frontu poměrně málo.

II. Rozbor terénu.

(K tomu příloha č. 1 a speciální mapa Bardijov—Muszyna, a průsmyk Dukelský.)

Pozorujeme-li terén v pásmu praporu, vidíme, že před hlavní posicí odporu jest výborná přirozená překážka, t. j. široké údolí potoku Kamence a Tapoly, po jehož obou stranách zdvihaají se příkře svahy sousedních hřebenů a kopců, údolí, protékané shora uvedenými potoky.

Na straně k nepříteli lze rozdělit terén na dvě části: severní a jižní.

1. Severní část: kopec Novaveski Lán, v severní části celkem holý, v jižní části částečně porostlý lesními parcelami a skupinami stromů a keřů. Západní svahy, spadající přímo k potoku Kamence, jsou rozervány několika stržemi. — Nepřítel, postupující severně od koty 425, bude tedy zpozorován a již postřelován, jakmile se octne na severním hřebenu Novaveski Lán, na jižním hřebenu pak, jakmile opustí lesní parcely. Při dalším postupu užije jistě, aspoň částečně strží, které ústí jednak do jižního okraje Dluholuky, jednak šikmo do údolí potoku Kamence.

Výborné cíle poskytne nepřítel ovšem při sestupu ze západních a jihozápadních svahů Novaveski Lán.

Při dosažení úpatí tohoto kopce narazí však nepřítel na přirozenou překážku potoku Kamenice (především v době jarních dešťů jistě se stavem vody nad normál) a i kdyby tuto překážku překonal, musí přeběhnouti ploché, neporostlé údolí, průměrně 500—700 kroků široké.

Této okolnosti musí tedy využití zvláště těžké kulometry pro bočnou palbu na postupujícího nepřítele.

Podobně jest tomu na jižních svazích Novaveského Lánů a Gregerova, jen s tím rozdílem, že nepřítel po sestupu do údolí musí napřed přeběhnouti nekryté údolí (jež lze bočně rovněž výborně postřelovati z prostoru koty 356) a pak teprve narazí na tok Tapoly, těsně pod velmi příkrými svahy Dubiny.

Nejdůležitější zásadou jest, že nepřátelský útok má se shroutiti již na okraji překážky. Překážka musí útok zastaviti tak dalece, aby protivník mohl býti zničen bočnou palbou. V daném případě je terén pro nás neobyčejně přízniv: Překážku — potok Kamenec a Tapola — lze po celé délce v pásmu praporu přehlédnouti a bočně postřelovati.

2. Jižní část: kóta 425 Gregerov, oproti předešlému více zalesněná. Nepřítel se tedy může krytě dostat dále, než v úseku severním. Jakmile však bude nucen v dalším postupu opustiti les, a sestupovati do jižních svazích do údolí Tapoly, bude skýtat znameňité cíle pro těžké kulometry. Kromě toho se zde údolí rozšiřuje až na 1000 kroků. — I kdyby nepřítel hleděl využití k svému přiblížení Bardijovské Nové Vsi (hlavně přilehlých zahrad), nezlepší o mnoho podmínky svého postupu, protože i tak zbude ještě mezi jižním okrajem vesnice a úpatím koty 445 údolí nekryté v šíři asi 450 kroků a řeka Tapola a vesnice B. Nová Ves (jako Dluholuka) jsou — bude-li třeba — pod palbou dělostřelectva.

3. Velikou výhodu pro nepřítele skýtá však hluboké a úzké

údolí, oddělující Novaveskí Lán od Gregorova, jdoucí v povšechném směru od ssvých. na jz. Údolím tímto, které probíhá všeobecně paralelně se severním úsekem 10. h. praporu, a je tudíž proti němu kryto, vede silnice z Andrejové na Bardijovskou Novou Ves. Údolí, jež se několikrát zatáčí, skýtá výbornou přibližovací cestu pro nepřítele a to jak pro oddíly samy, tak i pro dodávání střeliva, zásob, spojení atd. Teprve na jz. od koty 287 může býti ostřelováno těžkými kulomety jednak od koty 388, jednak od koty 445.

Co se týče terénu na úseku námi obsazeném jsou nesporně klíčem k údolí Bardijovskému: kóta 356 s přílehlými návršími a zvláště kóta 388 (Dubina) s kotou 445.

Neboť: vmysleme se v situaci nepřítele:

Zmocní-li se Dubiny (s kotou 445), ovládne:

1. kotu 356, které pak snadno dobude. Po jejím pádu zmocní se pak lehko i posic 10. prap. záp. Dluholuky. Proto bude též nutno, tuto kotu, jakož i posice záp. Dluholuky míti v palbě (bude-li třeba) kulometů, umístěných a priori někde vzadu;

2. hlavně, což jest nejdůležitější, ovládl by za uvedeného předpokladu celé údolí od Bardijova až po obec Tapolytárnó! Jak těžko bylo by pak možno, bylo-li by vůbec lze, prováděti zásobování 10. p. prap. na jeho posicích! Lze míti za to, že pádem koty 388 je zpečetěn osud obrany v těchto místech vůbec, a že vážná obrana mohla by býti organisována se zdarem teprve až někde v prostoru Zlaté—Gringlova — ne-li ještě dále na západ.

3. Rovněž přibližovací linie nepřítele: Andrejova—Bardijovská Nová Ves — trpící střelbou z koty 388 a 445, by se nepříteli uvolnila.

4. Bylo by ohroženo levé křídlo 14. p. pl.

Bude tedy hlavní snahou 10. h. praporu udržeti stůj co stůj Dubinu s kotou 445 a kotu 356.

Že by se nepřítel pokusil dobýti napřed koty 356 přes Dluholuku a j. svahy Ostře Horky, není pravděpodobno, protože by musil podniknouti především útok na Ostrou Horku, což by byl se zřením ke konfiguraci terénu i k našim kulometům, již předem vzadu umístěným, i z jiných příčin, podnik při nejmenším pochybný, protože, i kdyby se podařil, nebude ho moci na sever a západ příliš využití a bude odtud tedy neustále ohrožován — a kromě toho kóta 356 je úplně ovládána Dubinou, z koty 422, i z Kalvarie, na východ od Bardijova.

Něco zcela jiného je u Dubiny. Zde nezbude nepříteli sice též nic jiného, než útok frontální, zato však, podaří-li se, jest neobyčejná možnost dokonalého využití úspěchu.

Jest tedy oprávněn předpoklad velitele 10. h. praporu, že nepřítel povede zvlášť energický útok s vynaložením veškerých sil na Dubinu a kotu 445 se současným asi útokem na kotu 356.

To předpokládal též již od počátku velitel brigády, dav veliteli 10. horského praporu k dispozici neobyčejné množství těžkých kulometů.

III. Umístění kulometné roty.

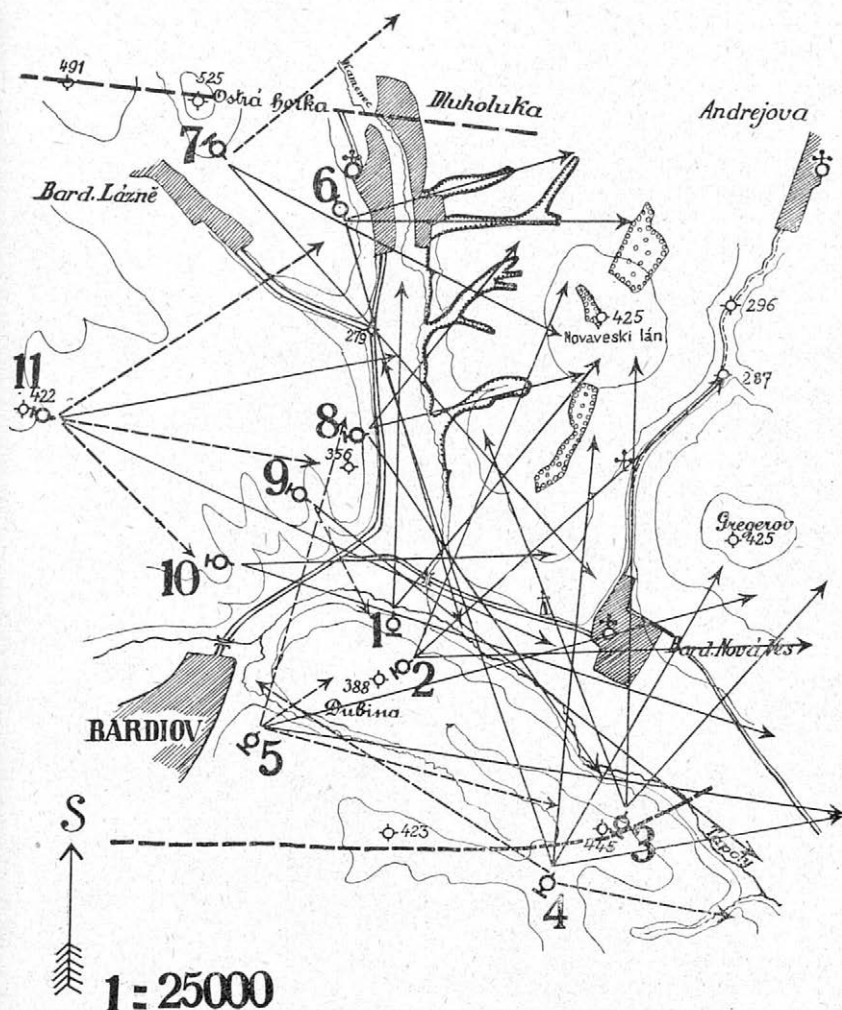
Ježto úsek je široký, není možno obsaditi a hájiti vše. Roty se umístí na důležitých místech.

Velitel praporu nařídí asi tuto sestavu pěších rot (uvedeno pro orientaci):

2. rota, sesílená jednou četou 3. roty a jednou četou 12. h. praporu jsoucího v záloze (= 6 pěších čet) obsadí Dubinu a kotu 445.

1. rota: (= 4 pěší čety) obsadí kotu 356 až ke kotě 279.
 3. rota (= 3 pěší čety) od koty 279 — ke kostelu Dluholuka.
 Záloha: 4 pěší čety ustoupivšího 12. horskému praporu v prostoru potoka Mnichov.
 Vel. praporu: kóta 347 (Kalvaria).

Umístění kulometné roty v obraně na široké frontě.

Umístění těžkých kulometů provede velitel kul. roty po shora uvedených úvahách asi takto:

a) Se zřetím k úloze praporu i daným poměrům je zapotřebí všech 22 kulometů.

b) Seskupení, umístění a rozdělení úloh: Vzhledem na to, že je úsek široký a kulometů poměrně málo, nutno přidělit jednotlivým družstvům kulometů více úkolů, jež budou splňovati podle situace, dané v tom kterém okamžiku. Provedou tudíž všeobecně:

V první fázi, t. j. při přibližování, na počátku útoku nepřítelova:

postřelování svahů s lesních parcel na Novaveském Lánu, Gregerova, a přibližovací cesty Andrejova — Bardijovská Nová Ves.

V druhé fázi: nepřítel sestoupil do údolí — bočnou palbu do údolí i potoků, při čemž se nesmí zapomenout na další postřelování přibližovacích cest atd.

V třetí fázi: nepřítel vnikl na některém místě do našeho obranného pásma: přijdou v úvahu hlavně kulomety umístěné vzadu.

Konkrétně (viz příl. č. 1.):

V první fázi: Postřelování Novaveského Lánu: družstva č. 7, 6, 8, 1, 2, 4, 3, Gregerova: družstva č. 3, 2, 5, 10 (snad některá i střelbou nepřímou), cesty z Andrejové do Bardijovské Nové Vsi družstva č. 2. a 3.

V druhé fázi, jež bude asi vyvrcholením útoku, postřeluje bočně potok Kamenec a jeho údolí družstvo č. 6, 8, 1, 4, údolí Tapoly družstva 10, 9, 8, při čemž 2. a 3. dále postřelují přibližovací cestu, 7: Novaveski Lán, 5: Gregerov.

Nevýhoda, že přední linie bez přímé podpory vzadu umístěných družstev těžkých kulometů snadněji od nepřítele může býtí prolomena, je plně vyvážena tím, že při učlenění kulometů do hloubky může býtí nepřátelský průlom snadněji lokalisován a nepřítel postřelován křížovou palbou všech kulometů. Bylo by teda zcela chybné umístiti všechny k dispozici jsoucí kulomety v přední linii.

Ostatně kulomety vzadu umístěné mohou postřelovati nepřítele palbou nepřímou. Kromě toho bude jim uložena palba proti letadlům.

c) Příprava místa: zakopati se, obzvláště pečlivě maskovati, odměřiti vzdálenosti.

d) Začátek palby: při objevení se nepřítele (účel: přinutiti k rozvinutí a tím zdržeti!).

Družstva pro nepřímou střelbu: na znamení pozorovatelů, umístěných: pro družstvo č. 7. u 3. pěší roty, pro družstvo 11. u 1. p. roty na kotě 356, pro družstvo 5. a 4. na kotě 388. Znamení jsou tato:

Pro družstvo 7:	1 červená raketa: cíl x
	2 červené rakety: cíl y
	3 červené rakety: cíl z
Pro družstvo 11:	1 bílá raketa: cíl a
	2 bílé rakety: cíl h
	3 bílé rakety: cíl c
Pro družstvo 4 a 5:	1 červená raketa: cíl m
	2 červené rakety: cíl n
	3 červené rakety: cíl p

Cíle jsou předem určeny v terénu.

Při všeobecném útoku na Dubinu soustřediti palbu všech neangažovaných kulometů, i nepřímou, i dělostřeleckou, sem.

Znamení k tomu dá velitel praporu a to raketami, na př. 2 červené, 2 bílé, 4 červené rakety.

Pozorovatele u družstev střídati častěji, by neumdleli v pozorování!

Kulomety zaříditi pro noční střelbu.

e) Spojení: Znameními, běžci, částečně telefonem.

Velení: 1. Skupina Dubina — kóta 445 (5 družstev) osobně velitel kulom. roty.

2. Skupina na kotě 356 a družstvo na kotě (422) — (4 družstva):

první subalterní důstojník, je spojen telefonem s vel. roty na kotě 388.

3. Družstvo č. 6. a 7.: důstojník, podléhá veliteli 3. roty.

f) Vydávání a doplňování střeliva: Pro družstvo do pozice vzíti s sebou: x pásů nábojů. Zásobovací středisko roty: na jih od koty 385, pro jižní úsek a kotu 356. Pro severní úsek expositura doplňovaná ovšem zásobovacím střediskem roty: asi 500 kroků na východ od koty 518 (Středna Hora).

Příprava pro Válečnou školu.

Major generálního štábu Libor Vítěz:

Autorské řešení námětu čís. 66.

1. Rozkazy velitele 3. pěší brigády, vydané na podkladě rozkazu velitele 2. pěší divise.

2. pěší divise.

3. pěší brigáda.

S. V. dne 12. července 12 h. 15 m.

Č. j. 178 op.

Mapy: 1:75.000 Přerov, Hranice, Jičín, Val. Meziříčí.

Operační rozkaz.

Doplňek ke všeobecnému operačnímu rozkazu 2. pěší divise č. j. 218 op. ze dne 12. července 11 h. 45 m.

Velitel valného voje pošle veliteli předvoje ve 13 h. jeden prapor. 6. pěšího pluku do úžlabiny na sever od koty 335 pro útok na vrch 314.

Velitel určeného praporu odebere se ihned na kotu 335 a hlásí se tam u velitele předvoje, který mu dá rozkaz k útoku.

Žádal jsem velitele divise, aby byly přesun praporu a jeho přípravy k útoku chráněny hrubým děl. plukem jak proti bateriím objeveným v prostoru Pálenic tak i proti možné bočné dělostřelecké palbě z prostoru Loukow—Bystřitz.

Hodina —H— týká se v pásmu naší brigády překročení čáry: západní okraj Wittonitz—kóta 332. Tato hodina bude veliteli předvoje oznámena písemně dvojmo a telefonicky podle dnes platného klíče smluvených značek.

D o s t a n o u : Velitel předvoje a valného voje. Tento ústně. Na vědomí velitel skupiny přímé podpory a velitelství divise.

Veliteli předvoje a valného voje dává se zároveň jeden exemplář všeobecného operačního rozkazu 2. p. divise čís. j. 218 op.

Velitel 3. pěší brigády:

Generál N. N.

Dále nařídí velitel 3. pěší brigády veliteli valného voje své brigády ve 14 h. 45 m. ústně toto:

„Zbývající prapor čelního pluku přijde do úžlabiny na sever od Ob. Oujezd. Zadní pluk s prapory za sebou čelem k Drholec W. H. — S těmito posuny začnete teprve v 15 h. 20 m. a vykonajte je skrytě.“

Oprava tisk. chyby: Na stránce 60. v 6. řádku shora má být místo: „s cíly“ — „s čelem“.

2. Co bude žádati velitel 3. pěší brigády od dělostřelectva pro podporu útoku.

A. Od skupiny přímé podpory:

Aby oba oddíly podporovaly útok nově nasazeného praporu proti kotě 314 a aby jeden z nich byl s to zahájit rychle palbu ve prospěch předvojového praporu I./6. rozvinutého na kotě 322, kdyby byl snad tento vrch ohrožen nepřátelským protiútokem, možným hlavně ze směru od Liboswar anebo Neuhoř.

B. Skrze velitelství divise od skupiny společné činnosti.

a) Ochranu přesunu nově nasazeného praporu a jeho útoku proti nepřátelským bateriím. (Viz rozkaz velitele 3. p. brig. čís. 178 op.)

b) Za útoku — jakmile bude palba přímé podpory přenesena z čelních cílů na hřbet 314 — žádá velitel 3. brigády, aby hrubý pluk podle potřeby prodloužil ochrannou palbu přímé podpory na průrvy na jihozápad a jihovýchod od koty 314 a na východní okraje lesa ležícího na západ od jmenované koty; z těchto míst by mohly vyraziti nepřátelské protiútoky.

c) Později, až se palba přímé podpory přenesa do údolí Liboswarka p., žádá velitel brigády, aby hrubý pluk neutralisoval anebo alespoň znepokojoval pravděpodobné nepřátelské pozorovatelný na hřebetě na severovýchod od Sowadiny a a konec i pozorovatelnu Palenic kóta 318.

Odůvodnění navrženého řešení.

Velitel brigády nařizuje ve svém písemném rozkaze, že se hodina H týká překročení čáry: západní okraj Wittonitz—kóta 332; to proto, aby měl velitel předvoje větší volnost ve výběru co možná skryté výchozí základny pro útok, jelikož čáru dosaženou dosavadním předvojem v okolí Wittonitz může nepřítel na mnohých místech dobře viděti.

Posun valného voje nařízený ústně velitelem brigády je nutný, aby byl v celé říši brigádního pásma správný poměr mezi útočícím předvojem a cílem valného voje.

Konkrétní úkoly přímé podpory za přípravy a útoku navrhne velitel předvoje v dohodě s velitelem nově nasazeného praporu. Z toho důvodu není o nich v požadavcích velitele brigády žádná zmínka.

Opravy.

Ke článku kpt. Vl. Šincla, Cvič. listy roč. V. (1926), č. 5:

Str. 69 řádek 15. shora čti místo „pozorovacího“ správně „spojovacího“.

Str. 74, řádek 10. zdola čti místo „a sloučený bojový trén“ správně „a sloučeného bojového trénu“.

Str. 75, řádek 3. shora čti místo „pozorovací oddíl — pozorovací baterie“ správně „pozorovatelná oddíl — pozorovatelná 1. baterie“.

Str. 75, řádek 4. shora čti místo „pozorovací oddíl“ správně „pozorovatelná oddíl“.